

ZAPOBIEGANIA I ZWALCZANIA WSZAWICY

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2015r. poz. 2156 ze zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
3. Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży.

1. Definicja przedmiotu procedur

Wszawica – zaliczana jest pod względem medycznym do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi - powoduje zmiany skórne wywołane przez głowowe wszy ludzkie.

2. Cel procedury

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w przedszkolu oraz chronić przed rozprzestrzenianiem się wszawicy w placówce.

3. Zakres procedury

Procedura dotyczy postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w przedszkolu.

4. Sposób prezentacji procedur.

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola.
2. Zapoznanie wszystkich pracowników przedszkola z treścią procedur.
3. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego.

5. Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Rodzice/opiekunowie prawni: muszą mieć świadomość konieczności monitorowania na bieżąco czystości skóry głowy własnego dziecka.

Nauczyciele: zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi /wicedyrektorowi przedszkola sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy w przedszkolu.

Pracownicy obsługi: winni zgłosić swoje podejrzenia, co do wystąpienia wszawicy w danej grupie nauczycielowi, bądź dyrektorowi.

Dyrektor: jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom higienicznych warunków pobytu w przedszkolu, a pracownikom higienicznych warunków pracy.

6. Obowiązki osób realizujących zadania wynikające z procedury:

Dyrektor:

- a) Zapewnia warunki do bezpiecznego i higienicznego pobytu dzieci w przedszkolu.
- b) Zobowiązuje nauczycieli do prowadzenia systematycznych działań profilaktycznych (pogadanki, materiały informacyjne- ulotki, ogłoszenia).

- c) Zarządza kontrole.
- d) Współpracuje z rodzicami prowadząc działania profilaktyczne.
- e) Powiadamia rodziców o terminie planowanej kontroli higienicznej.
- f) Zawiadamia pomoc społeczną w przypadku uporczywego uchylania się rodziców od działań mających na celu ochronę zdrowia dziecka i dbałość o higienę.

Nauczyciele:

- a) Prowadzą działania profilaktyczne –pogadanki, materiały informacyjne- ulotki, kontrole higieniczne.
- b) Współpracują z rodzicami prowadząc działania profilaktyczne.
- c) Powiadamiają dyrektora/wicedyrektora o przypadkach wszawicy wśród dzieci.
- d) Zawiadamiają rodziców o konieczności podjęcia niezwłocznych zabiegów higienicznych skóry głowy.
- e) Informują rodziców o stwierdzeniu wszawicy w przedszkolu (zapis w dzienniczku korespondencji z rodzicami dziecka).
- f) Zawiadamiają dyrektora/wicedyrektora w przypadku wyrażenia przez rodziców sprzeciwu wobec informacji o kontroli higienicznej dziecka lub nie podjęcia przez nich niezbędnych działań higienicznych.

Rodzice/opiekunowie prawni:

- a) Współpracują z przedszkolem w zakresie działań profilaktycznych.
- b) Dbają o higienę skóry i włosów dzieci.
- c) Informują nauczyciela o każdym przypadku wszawicy u dziecka.
- d) Wyrażając zgodę na objęcie dziecka opieką przedszkolną (poprzez zapisanie go do przedszkola), wyrażają zgodę na dokonywanie przeglądu czystości skóry głowy dziecka – nie ma zatem konieczności uzyskiwania od rodziców każdorazowo pisemnej zgody na przeprowadzenie kontroli czystości głowy u dziecka.
- e) Przeprowadzają niezbędne działania higieniczne w przypadku stwierdzonej w czasie kontroli wszawicy dziecka.
- f) Zgłaszają nauczycielowi lub dyrektorowi/wicedyrektorowi trudności w przeprowadzeniu kuracji.

7. Dokonywanie zmian w procedurze:

Wszelkich zmian w procedurze może dokonać z własnej inicjatywy dyrektor przedszkola. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

OPIS PROCEDURY:

1. Na pierwszym zebraniu z rodzicami rozpoczynającym dany rok szkolny dyrektor zapoznaje wszystkich rodziców z procedurą zapobiegania i zwalczania wszawicy obowiązującą w przedszkolu.
2. Nauczyciele na zebraniach grupowych przeprowadzają pogadanki na temat czystości i higieny skóry głowy i włosów.
3. W przypadku zaobserwowania objawów wystąpienia wszawicy u dziecka będącego w danym dniu w przedszkolu, nauczyciel/pomoc nauczyciela przeprowadza kontrolę wśród wszystkich dzieci w grupie bez zachowania okresu powiadomienia.
4. W przypadku, gdy rodzice wyrażą sprzeciw wobec informacji o kontroli higienicznej dziecka nauczycielka zawiadamia dyrektora przedszkola.
5. Kontrolę przeprowadzają nauczycielki lub pomoce nauczyciela poszczególnych grup. Osoby te obowiązują tajemnicą służbową.
6. Osoby kontrolujące niezwłocznie przekazują dyrektorowi informacje o wynikach kontroli

czystości i skali zjawiska.

7. W przypadku stwierdzenia lub uzyskaniu informacji o wszawicy w grupie nauczyciel niezwłocznie informuje rodziców danej grupy o zaistniałym fakcie, z zaleceniem codziennej kontroli czystości głów dzieci oraz czystości głów domowników, a także przekazuje informacje o sposobie działań zwalczających.

8. Nauczycielka zawiadamia niezwłocznie (telefonicznie) rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę o konieczności podjęcia natychmiastowych zabiegów higienicznych skóry głowy. Rodzic jest zobowiązany do natychmiastowego odebrania dziecka z placówki i oczyszczenia dziecku głowy. Dziecko może powrócić do przedszkola z oczyszczoną głową (we włosach nie mogą pozostawać gnidy).

9. W razie potrzeby nauczycielka instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników.

10. Nauczycielka/pomoc nauczyciela danej grupy monitoruje skuteczność przeprowadzonych przez rodziców zabiegów higienicznych poprzez przeprowadzenie ponownej kontroli stanu czystości głowy dziecka po upływie od 7 do 10 dni .

11. W przypadku, gdy rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. z powodu braku środków na zakup preparatu) dyrektor przedszkola, udziela rodzicom niezbędnej pomocy.

12. W przypadku, gdy rodzice nie podejmą niezbędnych niezwłocznych działań higienicznych nauczycielka zawiadamia dyrektora przedszkola.

13. W przypadku stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań rodziców nauczycielka zawiadamia dyrektora przedszkola.

14. W przypadku, gdy rodzice wyrażą sprzeciw wobec informacji o kontroli higienicznej lub nie podejmą niezbędnych działań higienicznych lub ich działania będą nieskuteczne dyrektor przeprowadza z rodzicami rozmowę wyjaśniającą, a gdy ona nie przyniesie rozwiązania podejmuje bardziej radykalne kroki, tzn. zawiadamia ośrodek pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców (będzie to potraktowane jako uporczywe uchylanie się rodziców od działań mających na celu ochronę zdrowia dziecka i dbałości o jego higienę).

15. W momencie stwierdzenia wszawicy w grupie (tj. u więcej niż jednego wychowanka) przedszkole rozpoczyna procedurę prewencji przed pasożytami.

- Wszystkie zabawki miękkie (pluszaki, lalki, przytulanki) zostają wyłączone z użycia poprzez wypranie w temperaturze nie niższej niż 60°/ lub umieszczenie w szczelnych, plastikowych workach przez okres nie krótszy niż 72 godziny, a w miesiącach zimowych dodatkowo poprzez wystawienie ich na niską temperaturę.

- W przedszkolu zarządza się dodatkowo, generalne sprzątnięcie: w szczególności odkurzanie, trzepanie, pranie, wyminę ręczników, a w przypadku stwierdzenia wszawicy u kilkunastu dzieci naraz - dezynsekcję pomieszczeń.

Jeżeli stwierdzona wszawica dotyczy dzieci leżakujących dokonuje się natychmiastowej wymiany kocy i poduszek. Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży Wszawica zaliczana jest do grupy inwazji pasożytami zewnętrznymi i nie znajduje się w wykazie chorób zakaźnych stanowiącym załącznik do obowiązującej ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. nr 234, poz. 1570 z późn. zm.). Wynika to z faktu, że na terenie Polski od lat nie występują już niebezpieczne choroby zakaźne przenoszone przez wszy (np.: dur wysypkowy).

Tym samym, przypadki wszawicy nie są objęte zakresem działania organów

Państwowej Inspekcji Sanitarnej i brak jest podstaw do wydania decyzji administracyjnej nakazującej dziecku z wszawicą wstrzymanie się od uczęszczania do placówki oświatowej lub w trybie określonym ustawą. Decyzja o pozostaniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy nie wymaga interwencji organów władzy publicznej w trybie przewidzianym przepisami rangi ustawowej, lecz znajduje się całkowicie w gestii jego rodziców lub opiekunów. Zaleca się, aby działania higieniczne przeciw wszawicy były podjęte przez rodziców lub opiekunów niezwłocznie, a czas nieobecności dziecka w placówce był możliwie najkrótszy.

Wszawica pozostaje istotnym problemem higienicznym i może w pewnych przypadkach być sygnałem zaniedbań opiekuńczych rodziców lub opiekunów w stosunku do dziecka, co nie może być lekceważone. Ponieważ ciężar zwalczania wszawicy został przesunięty z działań o charakterze przeciwepidemicznym realizowanych przez inspekcję sanitarną, obecnie, działania w tym zakresie w sytuacjach stwierdzonych zaniedbań opiekuńczych wobec dziecka pozostają w kompetencji placówek, w których przebywają dzieci i ośrodków pomocy społecznej. Istniejące w tym zakresie regulacje prawne są wystarczające dla skutecznej walki z wszawicą.

Działania profilaktyczne w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych muszą być realizowane systematycznie i w sposób skoordynowany. Niezbędna do tego jest współpraca pomiędzy rodzicami, dyrekcją placówki, nauczycielami i wychowawcami/opiekunami oraz pielęgniarką lub higienistką. Obejmują one systematyczną akcję oświatową (pogadanki, materiały informacyjne w formie ulotek) skierowaną do dzieci i młodzieży oraz rodziców. Zapewnienie warunków organizacyjnych do bezpiecznego i higienicznego pobytu dzieci w placówkach oświatowych i opiekuńczych jest obowiązkiem dyrektora placówki zgodnie z art.39 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).